

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV ČESKOSLOVENSKÉ AKADEMIE VĚD
POBOČKA V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ
1962

BRNO 1963

výzkumu velaticko-podolského žárového pohřebiště v Oblekovicích u Znojma odkry-
vem dalších 160 m². V osmi sondách se našlo 18 žárových hrobů, takže jejich cel-
kový počet se zvýšil na 96. Prozkoumané hroby byly - podobně jako v minulých le-
tech - rozmístěny nepravidelně ve větších skupinách. Nic nenasvědčovalo zatím to-
mu, že bychom se pohybovali na okraji pohřebiště. Podle předpokladu zjištěného
již v minulých letech, jsme v této jižní části pohřebiště nacházeli výlučně hroby
starší, zařazené do velatické kultury stupně HA. K nejstarším patří nesporně po-
pelnice z žárového hrobu 96, jejíž široké a nízké hrlo spolu s širokým vodorov-
ným hraněním horní části břicha upomíná na starší lednický horizont velatické
kultury, mající ještě úzké vztahy ke stupni BD. Tím se časové rozpětí mezi nej-
staršími a nejmladšími hroby zvětšilo od rozhraní BD a HA až k počátku HB.

Die weitere Grabungssaison auf dem Gräberfeld der Velaticer-Podoler Kultur in
Oblekovice bei Znojmo.

Im Jahre 1962 setzte das Archäologische Institut der ČSAV in Brno mit der
Rettungsgrabung des Velaticer-Podoler Brandgräberfeldes in Oblekovice bei Znojmo
fort, wobei weitere 18 Brandgräber gewonnen wurden und ihre Gesamtzahl dadurch
auf 96 anstieg. Ähnlich wie in den vergangenen Jahren waren die Gräber unregel-
mässig in grösseren Gruppen angeordnet. Nach Voraussetzung fanden wir in diesem
südlichen Teil des Gräberfeldes ausschliesslich ältere Gräber, die in die Vela-
ticer Kultur der Stufe HA eingereiht werden. Zu den Ältesten gehört zweifellos
die Urne aus dem Brandgrab 96, deren breiter und niederer Hals gemeinsam mit ei-
ner breiten waagrechten Kantung im oberen Teil des Bauches an den älteren Ledni-
cer /Eisgrab/ Horizont der Velaticer Kultur erinnert, der noch enge Beziehungen
zur Stufe BD besitzt. Dadurch wird die Zeitspanne zwischen den Ältesten und jün-
gsten Gräbern von der Wende BD und HA zum Beginn HB erweitert.

- - -

Nález ze sídliště velatické kultury v Rajhradě.

Ivan Peškař

Ke starším nálezům z období velatické kultury, nalezeným za neznámých okol-
ností na katastru obce Rajhradu, okr. Brno-venkov, již v r. 1889,^{1/} přibyl v pade-
sátých létech našeho století další materiál ze zachraňovacích výzkumů na sídliš-
ti, ležícím v obecní části zvané Matlaška.^{2/} V létě r. 1962 byla kopána ve Vrázo-
vě ulici na Matlašce, asi 120 m severně od domu č. 519, jehož základy byl v r. 1957
rozrušen objekt velatické kultury, kanalizační přípojka k domu č. 431. Průkopem
byla proříznuta jáma, z níž byly vyhozeny zlomky keramiky velatické kultury a
zvířecí kosti. Nejvýraznější ze zachráněných předmětů je velká část bezúhelní-
kového osudí s hladkým šedým povrchem, zdobeným na spodní části nádobu svíslými svazky
hřebenem provedených rýh. Jiné tvary jsou zastoupeny jen dvěma svíslými prstovanými
střepey světle hnědé barvy. Skrovný náleзовý soubor je doplněn zlomkem dobře vy-
páleného, na povrchu ohlazeného závaží patrně ve tvaru čtyřbokého jehlanu.

Poznámky:

- 1/ I.Peškař , Zoomorfní nádoby s výlevkou z období popelnicových polí na Moravě. Pravek východní Moravy II, Brno 1961, 36, 43-44.
- 2/ R.Tichý, nál.zpr.čj.987/54 v archivu AÚ ČSAV v Brně; I.Peškař, Přehled výzkumů 1957, Brno 1958, 39.

Funde von der Siedlung der Velaticer Kultur in Rajhrad.

Im Jahre 1962 ist durch einen Kanalisationsgraben in Rajhrad, Bez. Brno-venkov, eine Grube mit Keramikbruchstücken aus dem Zeitabschnitt der Velaticer Kultur angeschnitten worden. Das neue Material stammt von einer Siedlung, die bereits bei Rettungsaktionen in früheren Jahren bekannt wurde.

- - -

Über weitere Grabungen auf dem Lausitzer Gräberfeld in der Flur "Dílečky" bei Moravičany, Bez. Šumperk.

J. Nekvasil.

Tab.19 a 20.

Bei der heurigen Ausgrabung auf Dílečky bei Moravičany gelang es uns, beide bisher durchgrabenene Teile des Gräberfeldes zu einem Komplex zu verbinden. Wir beendeten so die Erforschung des südöstlichen Teiles des Gräberfeldes mit Altlausitzer Gräbern. Von neuen deckten wir kreisförmige Plätze ab, auf welchen ursprünglich Hügelaufschüttungen angehäuft waren, sowie ein System von Vertiefungen, aus denen Erde für diese Ausschüttungen gewonnen wurde. In einem Falle blieb in der Mitte der kreisförmigen Fläche ein tief angelegtes Grubengrab erhalten. Am südöstlichen Rand des Gräberfeldes befanden sich kleine Hügel, die von einer zusammenhängenden, wenig gegliederten Vertiefung umgeben waren und die irgendeine Grenze des Gräberfeldes bildete, so wie wir es bereits in den vorhergehenden Ausgrabungssaisonen beobachteten. In diesem Teil des Gräberfeldes erfassen wir ein ganzes System von Brandstätten, die sich in den Vertiefungen und auf den freien Flächen zwischen den Hügel erstreckten.

Im Raume der Randvertiefung konzentrierten sich auch weitere Altlausitzer Gräber. Sie bildeten hier Gruppen und Anhäufungen, die sich zu einem fortschreitenden zusammenhängenden Streifen längs des Randes des Hügelgräberteiles der Nekropole konzentrierten. Im nordwestlichen Teil der Grabung erfassten wir hinter einer Hügelgruppe eine zweite Gruppe Altlausitzer Gräber, die ein Bestandteil eines anderen grösseren Gräberstreifens ist, der zwischen Hügelgräbern verläuft. An diesen Grabstreifen knüpfte auch der zweite Horizont der Hügelgräber, sekundär in ältere Vertiefungen beigesetzt. Hier wurde zum Beispiel heuer ein Grab mit einer geplünderten Urne entdeckt und eine Gruppe von Urnengräbern, die von einer Steinkonstruktion umgeben waren.

In beiden Grabstreifen verfolgten wir das Problem der Gruppengräber, stell-

P ř e h l e d v ý z k u m ů 1962.

Vydává: Archeologický ústav ČSAV, pobočka v Brně,
Sady osvobození 19/23.
Odpovědný redaktor: PhDr. et Dr. Sc. Josef Roulík.
Redaktoři: PhDr. Jiří Říhovecký a PhDr. Anna Medunová.
Překlady: R. Tichý, C. Sc. a E. Tichá.
Kresby: J. Jaša.
Na titulní stránce: Záchytná ploténka ostruhy ze slovanského
kostrového hrobu v Mikulčicích.
Vydáno jako rukopis - 400 kusů - neprodejné.

